

Masimo Introvinje

Jauno reliģiju studiju centrs, Itālija

CESNUR Center for Studies on New Religions

Masimo Introvinje ir pasauleslavens reliģijpētnieks, Eiropā lielākā Jauno reliģiju pētniecības centra CESNUR (*Centro Studi sulle Nuove Religioni*) direktors, APSOR (*Associazione Piemontese di Sociologia delle Religioni*) sekretārs, Katoliskās aliances (*Alleanza Cattolica*) viceprezidents, viens no sabiedriskā sociālās politikas pētījumu un aizstāvības institūta *Res Publica* dibinātājiem.

Kopš 2011. gada M. Introvinje ir Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas, EDSO īpašais pārstāvis rasisma, ksenofobijas un diskriminācijas, jo sevišķi kristiešu un citu reliģiju diskriminācijas novēršanai. 2012. gada jūnijā Itālijas Ārlietu ministrija apstiprināja M. Introvinji par Reliģiskās Brīvības Observatorijas vadītāju – šo institūciju Ārlietu ministrija nodibināja, lai veiktu reliģiskās brīvības novērošanu visā pasaulē

Masimo Introvinje ir dzimis 1955. gada 14. jūnijā, Romā. Zēna gados lasītie Kiplinga, Saldžari un Ugolīni romāni, kas pieminēja hindusimu, islamu un citas reliģijas, par kurām tai laikā Itālijā nebija daudz informācijas, Masimo bija rosinājuši interesi par nekristīgajām reliģijām.

Par būtisku ieguldījumu dzīves ceļa izvēlē Masimo Introvinje ir pateicīgs savai vidusskolai – Turīnas Sociālajam institūtam, ko vadīja jezuīti, un kur notika aktīvas politiskās un reliģiskās diskusijas. Te jaunais Masimo iepazinās ar *Katoliskās akcijas* pārstāvjiem un pievienojās kustībai 1972. gadā. Te Masimo satika savu nākamo dzīvesbiedri, tagad Itālijā pazīstamu islama reliģijas pētnieci Silviju Skaranari Introvinji, ar kuru ir laulībā kopš 1982. gada, ģimenē uzaudzinot četrus bērnus.

M. Introviņje iegūst filozofijas bakalaura grādu Gregora Pontifikālajā universitātē (PUG). Studiju laikā viņš kā lajs apmeklētājs *Almo Collegio Capranica* un tur sadraudzējas ar daudziem vēlāk ievērojamiem Baznīcas pārstāvjiem, kā, piemēram, arhibīskapu Rino Fizikellu, kurš ir bijis arī Laterāna Pontifikālās universitātes rektors, ar Horvātijas titulārbīskapu Nikolu Eteroviču u.c. Savukārt Turīnas Universitātē Masimo iegūst tiesību maģistra grādu par itāliešu valodā pirmo pētījumu par britu ētiķa Džona Roulza taisnīguma teoriju (Sk.: Masimo Introvigne, *I due principi di giustizia nella teoria di Rawls*, Milan: Giuffré, 1983).

No 1979. līdz 1985. gadam M. Introviņje ir Turīnas Universitātes Tiesību filozofijas katedras vadītāja asistents, šai laikā specializējoties intelektuālā īpašuma tiesībās un konsultējot starptautiskus uzņēmumus. Jau 1986. gadā Introviņje kļūst par pilntiesīgu partneri Eiropas lielākajā rūpnieciskā īpašuma juridisko konsultāciju firmā *Jacobacci & Partners*, kas patlaban ir pazīstama patentu un zīmolu tiesību aizsardzības konsultāciju firma. M. Introviņje kā šīs jomas speciālists interesējas par itāliešu zīmolu aizsardzības stratēģiju, jo īpaši augstās modes nozarē, un par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību tīmekļa vidē. Kā WIPO (*World Intellectual Property Organization*) arbitrs ir piedalījies vairāku lietu izskatīšanā, kas piesaistījušas arī lielu preses interesi, kā, piemēram, diskusija par UEFA zīmolu aizsardzību pasaules futbola čempionātos.

M. Introviņjes pētnieciskās intereses ietver filozofiju, tiesību socioloģiju un politiku, reliģijas un jaunās reliģiskās kustības, sabiedrības un reliģijas attiecības, fundamentālisma attīstību islamā.

Kā reliģiju pētnieks M. Introviņje ir publicējis vairāk nekā 60 grāmatas, ieskaitot *Le Nuove Religioni* (1989) un *I Mormoni* (1991), vairākus simtus zinātniskus rakstus, ir ļoti plaši citētās Itālijas Reliģiju enciklopēdijas - *Enciclopedia delle religioni in Italia* galvenais autors, starptautisko zinātnisko žurnālu *Nova Religio* Amerikā, *Religion - Staat - Wissenschaft* Vācijā un *Interdisciplinary Journal of Research on Religion* redkolēģijas loceklis. Kādu laiku ir docējis reliģijas socioloģijas kursus *Athenaeum Pontifical Regina Apostolorum* un Gregora Pontifikālajā Universitātē, kā arī Dienvīdālrijas Universitātē, un nesen – migrācijas socioloģijas kursu Romas Eiropas universitātē.

No šās desmitgades ievērojamākajiem M. Introviņjes darbiem ir jāpiemin daudzās valodās iztulkotais pētījums par *Hamaz* kustību un kopā ar ievērojamiem amerikāņu sociologiem, reliģiskās ekonomikas pētniecības apakšnozares dibinātājiem L. Jenekonu (*Iannaccone*) un R. Starku sarakstītās grāmatas – „Mocekļu tirgus” (it. *Il mercato dei martiri: l'industria del terrorismo suicida* - Turin: Lindau, 2004) un „Dievs ir atgriezies” (it.: *Dio è tornato: indagine sulla rivincita delle religioni in Occidente* – Casale Monferrato: Piemme 2003). Tajās izklāstīta jaunā socioloģiskā paradigma par ekonomisko kategoriju pielietojumu reliģijpētniecībā.

Tomēr visvairāk M. Introviņjes vārds saistās ar 1988. gadā nodibināto Jauno reliģiju pētniecības centru CESNUR, kas tagad ir Eiropā lielākā institūcija reliģiju pētniecībā un ik gadu rīko tradicionālo augsta akadēmiskā prestiža starptautisko konferenci. Viena no tām no notika Rīgā, 2000. gadā, pateicoties M. Introviņjes sadarbībai ar LU Filozofijas un socioloģijas institūta reliģijpētniecības projektu vadītāju *Dr. Phil. Solveigu Krūmiņu-Koņkovu*, kuras rediģētajā zinātniskajā izdevumā „Reliģiski-filozofiski raksti” vairākkārt ir publicēti profesora M. Introviņjes darbi (VII sējumā - Masimo Introviņje. „Kam bail no reliģiskām minoritātēm? Morālās panikas sociālā konstrukcija”; turpat arī intervija ar autoru „Reliģijas brīvība un morālā panika”; XI sējumā – M. Introviņjes ievadvārdi kritisko materiālu kopai un raksti: „Viņpus Da Vinči koda: vēsture un mīts par Sionas prioritāti” un „Bieži uzdotie jautājumi par Da Vinči kodu jeb vai īstā Sionas prioritāti, lūdzu, nepieceltos kājās?”).

CESNUR vairāk nekā 60 tūkstošu grāmatu krājuma pamatā ir M. Introviņjes vākums kopš 1970. gada, kad viņš bija sācis iegādāties literatūru par reliģiju, kā arī ezoterismu, gnosticismu u.c. parareliģiskām parādībām – tagad šī kolekcija ir publiski pieejama CESNUR bibliotēkā Turīnā. Centra mājaslapu tīmeklī ik gadu apmeklē vairāk nekā pusotra miljona lasītāju.

Kā reliģiju plurālisma ekspertu M. Introviņji ir gribējušas uzklaut ES, Itālijas, Ungārijas, Vācijas un ASV parlamentārās komisijas. Viņš ir sniedzis konsultācijas un rīkojis mācību seminārus Zviedrijas policijai un amerikāņu *FBI* jautājumā par reliģiski motivēta terorisma izpratni. 1999. gadā bija iesaistīts starptautiskas ekspertu komisijas darbā, kas sadarbojās ar Izraēlas varas iestādēm iespējamo terora aktu novēršanai 2000., Jubilejas gadā, Svētajā Zemē.

Profesora pētnieciskā interese par populāro kultūru ir guvusi izpausmi viņa kā pētnieciskās organizācijas CESPOC direktora darbībā, pētījumos par XX un XXI gadsimta masu kultūras fenomeniem, tai skaitā par Rietumu sabiedrībā plaši izplatītajiem komiksiem.

Politikā Introviņje ir darbojies Itālijas Kristīgo demokrātu savienībā, bijis tās valdes loceklis, bet atstājis partiju, izsakot neapmierinātību par to, ka 2008. gada vēlēšanās Itālijas parlamentā šī partija nevēlējās atbalstīt Berluskoni kandidatūru.

Par jaunu pagrieziena punktu Introviņjes jaunradē komentētāji uzskata sekulārā humānisma asai kritikai veltīto 2008. gada grāmatu *Il dramma dell'Europa senza Cristo* – „Eiropas, kurā nav Kristus, drāma” un tai sekojošo *Il segreto dell'Europa* – „Eiropas noslēpums”, ko autors uzrakstījis, balstoties pāvesta Jāņa Pāvila II un Benedikta XVI mācībā.

Konferencē M. Introviņje sniegs referātu

Ticības gads un sekulārais laikmets

M. Introviņje referātu iesāk ar jautājumu: vai dzīvojam sabiedrībā bez ticības? Temata aktualitāti parāda tas, ka 2012. gadā profesora vadītais socioloģiskais pētījums par ateisma izplatību Sicīlijā, lai gan skar salīdzinoši nelielu apgabalu, tomēr izraisīja lielu saviļņošanu kā akadēmiskajās aprindās, tā arī ikdienas ziņās pat starptautiskā mērogā.

Referāta iesākumā autors analizē Čikāgas Universitātē 2012. gadā veikto socioloģisko pētījumu par reliģiozitāti, kas liek mainīt reliģijpētnieku vidē nostiprinājušos pārliecību par t.s. „Trīs B” raksturu mūsdienu sabiedrībā – ticības pārliecību (*Believing*), reliģijas praktizēšanu (*Belonging*) un uzvedību (*Behaving*). Līdz šim pētnieki bija pārliecināti, ka Rietumos ir izplatīta no reliģijas atsvešināta uzvedība, taču ļoti lielā mērā saglabājas tradicionālās ticības pārliecības. Turpretim Čikāgas pētījums parāda, ka šai jomā notiek milzīgas pārmaiņas. M. Introviņje, analizējot pētījuma rezultātus pa valstīm, tai skaitā aplūko datus par Latviju, kas parāda pavisam citādu reliģiozitātes ainu, nekā par to pierasts domāt.

Uz Čikāgas pētījuma analīzes fona M. Introviņje referātā iepazīstina ar Sicīlijā veikto pētījumu. Pētnieks referātā analizē to, kā un kāpēc cilvēki attaisno savu tāda vai cita līmeņa ateismu, tai skaitā atklājoties socioloģiskajai ainai, kā lielas iedzīvotāju grupas uztver Baznīcu un reliģiskās kopienas.

M. Introviņje piedāvā secinājumus par to, kāda ir „sabiedrība bez ticības”, kurā dzīvojam, izvirzot piecas oriģinālas tēzes.

Attēlā: Sicīlijas pētījumu apkopojošā monogrāfija ar nosaukumu „*Pagāni bez pagalma*”. „Stingrie ateisti” un „vāji izteiktie ateisti” Centrālsicīlijā”: MASIMO INTROVIGNE E PIER LUIGI ZOCCATELLI. *Gentili senza cortile*. «Atei forti» e «atei deboli» nella Sicilia Centrale. Edizioni Lussografica – Caltanissetta, 2012. Nosaukumā M. Introviņje izmanto apzīmējumu “Pagāni bez pagalma”, ar kuru apspēlē tēlu, kas saistās ar Jeruzālemes tempļa pagalmu, kurā pulcējās pagāni, ne-jūdi, kas nevarēja ieiet Templī, bet kurus pievilka un saistīja Izraēļa reliģija, un viņi no ārienes varēja sekot līdzī rituālam. M. Introviņje referātā pamato, kāpēc mūsdienu cilvēki ir „bez Tempļa pagalma”.